

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2017-1-70
Karar Sayısı : 18-04/46-24
Karar Tarihi : 08.02.2018

(Önaraştırma)

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Prof. Dr. Ömer TORLAK
Üyeler : Arslan NARİN, Adem BİRCAN, Şükran KODALAK, Mehmet AYAN

B. RAPORTÖRLER: Çağlar Deniz ATA, Musa ÇOKUR, Öykü SARIASLAN

C. BAŞVURUDA

BULUNAN : Atak Petrol ve Ticaret A.Ş.
Gökevler Mah. 2317 Sok. No:13 Esenyurt/İstanbul

D. HAKKINDA İNCELEME

YAPILAN : Altınbaş Petrol ve Ticaret A.Ş.
Yeşilköy Mah. Atatürk Cad. EGS Business Park B2 Blok No:12
Kat:10 34149 Bakırköy/İstanbul

(1) **E. DOSYA KONUSU:** Altınbaş Petrol ve Ticaret A.Ş.'nin yapmış olduğu dikey anlaşmalar ve diğer uygulamaları ile 4054 sayılı Kanun'u ve 2002/2 sayılı Tebliğ'i ihlal ettiği iddiası.

(2) **F. İDDİALARIN ÖZETİ:** Başvuruda özetle;

- Atak Petrol ve Ticaret A.Ş. (ATAK PETROL) ile Altınbaş Petrol ve Ticaret A.Ş. (ALPET) arasında; 07.02.2007 tarihli ve beş yıl süreli ilk bayilik sözleşmesi dahil olmak üzere, mevcut durumda 20 adet kısa süreli bayilik sözleşmesi akdedildiği ve 03.03.2017 tarihli güncel bayilik sözleşmesinin 03.10.2018 tarihinde sona ereceği,
- Üzerinde akaryakıt bayilik faaliyeti gösterilen ve tapuda İstanbul ili, Esenyurt ilçesi, Kıraç köyü, 323 ada 10 parselde kayıtlı bulunan taşınmazın maliki Altınbaş Kuyumculuk İth. İhr. San. ve Tic. A.Ş. (ALTINBAŞ KUYUMCULUK) iken, 04.02.2007 tarihinde şirket hisselerinin ATAK PETROL'e devredildiği;
- 05.02.2007 tarihinde taşınmazın üzerinde kurulu istasyonla birlikte devrine ilişkin sözleşmenin imzalandığı, ancak tapuda devir işlemlerinin 30.09.2013 tarihinde gerçekleştirildiği;
- Anılan taşınmaz üzerinde 18.04.2007 tarihinde, yine o tarihte taşınmazın maliki olan ALTINBAŞ KUYUMCULUK tarafından akaryakıt istasyonu faaliyetinde bulunulması amacıyla tapuda ALPET lehine 20 yıl süreli intifa hakkı tanındığı,
- Taraflar arasında 2013 yılında imzalanan Ek Protokol'e; ALPET tarafından, anılan arazi üzerine 2003 yılında akaryakıt istasyonu inşa edildiğinin derç edildiği, ancak inşaat işlerinin ALPET tarafından yapıldığının belirsiz olduğu,
- 2003 yılında inşaatın tamamlamasından itibaren ATAK PETROL'ün istasyonun işleticiliğini/kiracılığını yaptığı ve 2013 yılındaki devir işlemine kadar ALTINBAŞ KUYUMCULUK'a istasyonun kullanımı ile ilgili olarak aylık (.....) TL kira ödemesi yapıldığı,

18-04/46-24

- Mülkiyeti ATAK PETROL'e ait olan taşınmaz üzerinde ALPET lehine tesis edilmiş olan 20 yıl süreli intifa hakkının ve ALPET ile ATAK PETROL arasında akdedilmiş olan Ek Protokol'de yer alan beş yıllık sözleşme süresinin sonunda yeni bir sözleşme yapılması zorunluluğunu ihtiva eden 4.1. maddesinin ikinci ve üçüncü paragraflarında yer alan;

"(.....)."

hükümleri ile 4.2. maddesinde yer alan;

"(.....)."

hükmünün 2002/2 sayılı Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği (2002/2 sayılı Tebliğ) kapsamında muafiyetten yararlanamayacağını tespit edilmesi gerektiği

ifade edilmiştir.

- (3) **G. DOSYA EVRELERİ:** Kurum kayıtlarına 14.11.2017 tarihinde giren başvuru üzerine hazırlanan 13.12.2017 tarih ve 2017-1-70/İİ sayılı İlk İnceleme Raporu, 21.12.2017 tarihli Kurul toplantısında görüşülmüş ve 17-42/674-M sayı ile önaraştırma yapılmasına karar verilmiştir. İlgili karar uyarınca düzenlenen 22.01.2018 tarih ve 2017-1-70/ÖA sayılı Önaraştırma Raporu görüşülerek karara bağlanmıştır.

- (4) **H. RAPORTÖR GÖRÜŞÜ:** İlgili raporda;

- ATAK PETROL ve ALPET arasındaki muhtelif sözleşmelerle kurulmuş olan dikey ilişkinin 30.09.2013 tarihine kadar 2002/2 sayılı Tebliğ'in 5. maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi ile öngörülen istisnadan yararlandığı, bu tarihten sonra ise istisna kapsamı dışında kaldığı,
- Bununla birlikte söz konusu dikey anlaşmanın 30.09.2013 tarihinden itibaren beş yıl süre ile 2002/2 sayılı Tebliğ ile öngörülen grup muafiyetinden yararlanabileceği,
- Dolayısıyla 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un (4054 sayılı Kanun) 41. maddesi uyarınca soruşturma açılmasına gerek olmadığı ve şikâyetin reddedilmesi gerektiği

ifade edilmiştir.

I. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

(5) Konuya ilişkin bilgi isteme yazısına cevaben ALPET tarafından gönderilen ve Kurum kayıtlarına 15.01.2017 tarihinde giren yazıda özetle;

- ALPET ile ATAK PETROL arasında bayilik sözleşmesi imzalandığı; faaliyetin gerçekleşeceği istasyonun ALTINBAŞ KUYUMCULUK adına kayıtlı olduğu, sonradan gerçekleşen devre ve irtifak haklarına ilişkin belgelerin mevcut olduğu;
- Akaryakıt Bayilik Sözleşmeleri ve ilgili protokollerin; 07.02.2007, 08.02.2012, 31.05.2012, 01.10.2012, 01.01.2013, 06.02.2013, 06.03.2013, 11.04.2013, 30.04.2013, 13.05.2013, 31.05.2013, 20.06.2013, 11.09.2013, 25.09.2013, 03.10.2013 ve 03.03.2017 tarihlerinde imzalandığı;
- Tapu resmi senetleri olarak; 18.04.2007 tarih, 5715 yevmiye nolu ipotek resmi senedi, 18.04.2007 tarih, 5716 yevmiye nolu intifa resmi senedi, 30.04.2010 tarih, 11558 yevmiye nolu tapu senedi, 02.02.2011 tarih 3308 yevmiye nolu tapu senedi, 30.09.2013 tarih 48548 yevmiye nolu tapu senedi, 30.09.2013 tarih 48443 yevmiye nolu ipotek resmi senedi bulunduğ;u;
- Bahsi geçen dikey anlaşmaların grup muafiyeti dışında kaldığı ve bu nedenle 4054 sayılı Kanun ve 2002/2 sayılı Tebliğ gereğince beş yıl geçmeden sonlandırıldığı ve gerektiği hallerde karşılıklı mutabakatla sözleşme imzalandığı;
- Taşınmaz maliki ALTINBAŞ KUYUMCULUK vekillerine taşınmaz üzerindeki intifa hakkının Kurul kararlarına uygun olarak terkin edilmesi amacıyla 27.09.2013 tarihinde vekaletname düzenlendiği;
- ATAK PETROL'ün faaliyet gösterdiği istasyon arazisinin 30.09.2013 tarihinden beri maliki olduğu; arazinin malikinin ALTINBAŞ KUYUMCULUK olduğu ve yapılan ifraz sonrasında bölünen kısımlardan istasyonu içeren arazi bölümünün ATAK PETROL'e devredildiği; 2002/2 sayılı Tebliğ'in 5. maddesinde yer alan istisna hükmü kapsamına giren herhangi bir dikey anlaşma bulunmadığı;
- İstasyonun maliki bayi olduğundan talep yazısında bahsedilen hissedarlık, akrabalık ilişkisi, kira sözleşmesi vb. hukuki veya iktisadi nitelikte bir bağlantı olup olmadığının araştırılmasına yer bulunmadığı;
- ATAK PETROL ile bayilik ilişkisi kurulan 2007 yılından önce bahsi geçen istasyon üzerinde de akaryakıt satışı yapan bir işletmenin faaliyette bulunduğ;u, bu nedenle ALPET tarafından karşılanmış yeni istasyondan bahsetmenin mümkün olmayacağı

ifade edilmiştir.

(6) Akaryakıt sektöründe uygulanan dikey anlaşmalara ilişkin olarak 4054 sayılı Kanun ve 2002/2 sayılı Tebliğ çerçevesinde Kurulumuz ve Danıştay tarafından alınan çok sayıda karar ile sabit olduğu üzere, bayilik sözleşmeleri ile bu sözleşmelerde yer alan rekabet etmeme yükümlülüğünün süresine etki eden intifa sözleşmeleri ve kira sözleşmelerinin tamamı tek bir dikey anlaşma olarak kabul edilmektedir. Yine söz konusu kararlarda Kurulumuz, bu tür sözleşmelerin varlığında, 18.09.2005 tarihinden önce yapılmış olan ve süresi beş yılı aşan anlaşmaların "azami hadde indirme" ilkesi gereğince 18.09.2010 tarihine kadar; 18.09.2005 tarihinden sonra yapılmış olan anlaşmaların ise yapıldıkları tarihten itibaren en fazla beş yıl süre ile 2002/2 sayılı Tebliğ'de düzenlenen grup muafiyetinden yararlanabileceğine ve bu tarihten sonra muafiyet koşullarının ortadan kalkacağına; bu sürelerin hitamından itibaren intifa hakkı çerçevesinde bayilerin yeniden sözleşme yapmaya zorlanması halinde 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi çerçevesinde işlem başlatılacağına ilişkin ilgili taraflara bildirilmesine karar vermiştir.

- (7) Dosya mevcudu bilgi ve belgelerden, ilk olarak 2003 yılında, aynı ekonomik bütünlük (Altınbaş Grup) içinde bulunan ALPET, ALTINBAŞ KUYUMCULUK ve ATAK PETROL'ün ihtilaf konusu dikey anlaşmanın yürütüldüğü arsa üzerinde akaryakıt bayilik faaliyetinde bulunduğu; akabinde 04.02.2007 tarihinde ATAK PETROL'ün eski hissedarları ile yeni hissedarları arasında akdedilen "Şirketin, Şirket Paylarının Devri ve Satışına Dair Protokol" ile ATAK PETROL'ün hisselerinin devri işleminin gerçekleştiği ve böylece bu şirketin bünyesinde bulunduğu ekonomik bütünlükten ayrıldığı; 07.02.2007 tarihinde ATAK PETROL'ün yeni hissedarları ile ALPET arasında bayilik sözleşmesi akdedildiği¹ ve 18.04.2007 tarihinde de arazi maliki ALTINBAŞ KUYUMCULUK tarafından ALPET lehine 20 yıl süreli intifa hakkı tanındığı ve böylece taraflar arasında bir dikey ilişki kurulduğu; ardından 30.09.2013 tarihinde, üzerinde akaryakıt istasyonu faaliyeti gösterilen arsanın akaryakıt istasyonu bulunan kısmının mülkiyetinin, ATAK PETROL ile ALTINBAŞ KUYUMCULUK arasında gerçekleşen devir işlemi ile ATAK PETROL'e geçtiği; bilahare dağıtıcı ALPET ile ATAK PETROL arasında 03.10.2013 tarihli ve beş yıl süreli bir bayilik sözleşmesinin akdedildiği ancak bu süre henüz dolmadan taraflar arasında en son 03.03.2017 tarihli ve 03.10.2018 tarihinde sona ereceği öngörülen bir bayilik sözleşmesinin akdedildiği anlaşılmaktadır.
- (8) 2002/2 sayılı Tebliğ'in 5. maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde, "*Alıcının anlaşmaya dayalı faaliyetlerini sürdürürken kullanacağı tesisin mülkiyeti arazi ile birlikte veya alıcı ile bağlantısı olmayan üçüncü kişilerden sağlanan bir üst hakkı çerçevesinde sağlayıcıya ait ise, yahut alıcı bu faaliyetini sağlayıcının alıcı ile bağlantısı olmayan üçüncü kişilerden elde ettiği bir aynı veya şahsi kullanım hakkının konusu olan bir tesiste sürdürecektse, alıcıya getirilen rekabet etmeme yükümlülüğü, söz konusu tesisin alıcı tarafından kullanıldığı süreye bağlanabilir...*" denilerek, alıcıya süresi beş yılı aşacak şekilde rekabet etmeme yükümlülüğü getirebilmek için, akaryakıt istasyonunun mülkiyetinin doğrudan sağlayıcıya ait olması ya da üst hakkının alıcı ile bağlantısı olmayan üçüncü kişilerden elde edilmiş olması şart koşulmaktadır. Yine Dikey Anlaşmalara İlişkin Kılavuz'un (Kılavuz) 39. paragrafında bu durum "*...Bir başka deyişle, sağlayıcı tesisin mülkiyetini alıcı ile bağlantısı olmayan üçüncü kişilerden sağlanan bir aynı veya şahsi hak (kira, ariyet, üst ve intifa gibi) çerçevesinde elinde bulunduruyor ise ancak o zaman beş yıldan daha uzun bir süre için alıcıya rekabet etmeme yükümlülüğü getirebilir...*" şeklinde açıklanmıştır.
- (9) Bu çerçevede taraflar arasındaki dikey ilişkinin daha iyi anlaşılabilmesi açısından istasyonun arazi ile birlikte devrinden önceki ve sonraki döneminin incelenmesi gerekmektedir. Taraflar arasındaki dikey ilişkiye bakıldığında, 30.09.2013 tarihli devir işlemine kadar 2002/2 sayılı Tebliğ'in 5. maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde yer alan istisna hükmünden yararlanılabilmesi için gerekli koşulların sağlandığı anlaşılmaktadır. Nitekim dikey ilişkinin kurulduğu 07.02.2007 tarihinden devrin gerçekleştiği 30.09.2013 tarihine kadar geçen sürede arazinin maliki olan ALTINBAŞ KUYUMCULUK ile sağlayıcı ALPET aynı ekonomik bütünlük içerisinde bulunduğundan bu dönemde 2002/2 sayılı Tebliğ'in ilgili maddesi ile uyumlu olarak rekabet etmeme yükümlülüğünün beş yıl ile sınırlandırılmasına gerek bulunmamaktadır.

---

¹ ATAK PETROL'ün yeni hissedarları ile ALPET arasında dikey ilişkinin kurulduğu tarih olan 07.02.2007 tarihinden arazinin mülkiyetinin devredildiği 30.09.2013 tarihine kadar taraflar arasında toplamda 18 adet bayilik sözleşmesi akdedilmiştir.

- (10) Öte yandan şikâyetçi tarafından yapılan başvuruda, ATAK PETROL ile ALTINBAŞ KUYUMCULUK arasında bir kira sözleşmesinin bulunduğu dolayısıyla taraflar arasındaki dikey ilişkinin istisna kapsamında değerlendirilemeyeceği ifade edilmiştir.² Öncelikle belirtmek gerekir ki; arazinin mülkiyetinin devri işleminin yapıldığı 30.09.2013 tarihine kadar dağıtıcı ALPET ile malik ALTINBAŞ KUYUMCULUK'un aynı ekonomik bütünlük içinde bulunması, ortada rekabet hukuku bağlamında tek bir teşebbüsün bulunduğu sonucunu doğurmaktadır. Diğer bir ifadeyle dağıtıcı ALPET, rekabet hukuku kapsamında aynı zamanda arazinin maliki olarak değerlendirilecektir. Dolayısıyla Kılavuz'un 39. paragrafında yer alan, *"Alıcının anlaşmaya dayalı faaliyetlerini sürdürürken kullanacağı tesis tümüyle sağlayıcıya ait ise sağlayıcının kendisine ait olan bir tesiste kendi izni olmadan rakip malların satılmasına izin vermemesinin mantıklı bir sınırlama olduğu görüşünden hareketle, alıcıya getirilecek rekabet etmeme yükümlülüğü herhangi bir şekilde süre sınırlamasına tabi tutulmamıştır."* şeklindeki açıklama dikkate alındığında, 07.02.2007 tarihinden 30.09.2013 tarihine kadar taraflar arasında akdedilen bayilik sözleşmeleri ile 18.04.2007 tarihinde ALPET lehine tesis edilen intifa hakkından müteşekkil dikey ilişkinin ilk bölümünün 30.09.2013 tarihine kadar 2002/2 sayılı Tebliğ'in 5. maddesinde yer alan istisna hükmünden yararlandığı, ATAK PETROL ile ALTINBAŞ KUYUMCULUK arasında var olduğu iddia edilen kira sözleşmesinin (böyle bir kira sözleşmesi bulunsa dahi) 2002/2 sayılı Tebliğ ile öngörülen ve dikey ilişkiyi istisna kapsamından çıkararak bir bağlantı niteliğini taşımadığı anlaşılmıştır.
- (11) 30.09.2013 tarihli devir işlemi ile birlikte tesisin mülkiyeti ATAK PETROL'e geçmiş akabinde ALPET ile ATAK PETROL arasında 03.10.2013 tarihli ve beş yıl süreli bir bayilik sözleşmesi akdedilmiş, ancak bu süre henüz dolmadan taraflar arasında en son 03.03.2017 tarihli ve 03.10.2018 tarihinde sona ereceği öngörülen yeni bir bayilik sözleşmesi akdedilmiştir. Bu noktada, bayi ile malik arasında sonradan kurulan bu bağlantı nedeniyle, 2002/2 sayılı Tebliğ'in 5. maddesinde yer alan istisna hükmü kapsamında değerlendirme yapıp yapılamayacağının incelenmesi gerekmektedir.

---

² Şikâyetçi tarafından, ATAK PETROL ile ALTINBAŞ KUYUMCULUK arasında bir kira sözleşmesi bulunduğu, 2003 yılından 2013 yılına kadar ALTINBAŞ KUYUMCULUK'a aylık (.....) TL kira ödemesi yapıldığı ifade edilmiş ve bu hususu destekleyici olarak ATAK PETROL'e ait defteri kebir kayıtlarının bir nüshası şikâyet ekine konulmuştur. Bununla birlikte dosya kapsamında ATAK PETROL ve ALPET tarafından sunulan herhangi bir kira sözleşmesi bulunmamaktadır.

- (12) Konuyla ilgili Kılavuz'un 39. paragrafında yer alan;

"... Bir başka deyişle, sağlayıcı tesisin mülkiyetini alıcı ile bağlantısı olmayan üçüncü kişilerden sağlanan bir aynı veya şahsi hak (kira, ariyet, üst ve intifa gibi) çerçevesinde elinde bulunduruyor ise ancak o zaman beş yıldan daha uzun bir süre için alıcıya rekabet etmeme yükümlülüğü getirebilir. Bu istisnanın dışında rekabet etmeme yükümlülüğünü Tebliğ'de izin verilen süre sınırını aşacak şekilde genişleten doğrudan ya da dolaylı her türlü sözleşme ve/veya uygulama Tebliğ'e aykırı olacaktır. Tebliğ'in 5 inci maddesi ile getirilen bu istisna, "öncelikle ve özellikle" ilişkinin başlangıcından itibaren üçüncü şahıslardan aynı ya da şahsi haklar kapsamında taşınmazın kullanma ve/veya yararlanma hakkının alınması ve bunu müteakiben tesisin bizzat sağlayıcı tarafından işletilmesi ya da kullanma/yararlanma hakkı veren ile hiçbir bağlantısı olmayan şahıslarla bayilik ilişkisinin kurulması ile sınırlıdır. Muafiyet kapsamındaki beş yıllık süre dolmadan; faaliyetlerin sona erdirilmesi, devralma vb. yollarla dikey anlaşmanın taraflarında değişiklik ortaya çıkması halinde muafiyetten yararlanılabilecek sürenin uzaması söz konusu değildir."

şeklindeki açıklama ile taraflar arasındaki dikey anlaşmanın istisna hükmünden yararlanabilmesi için söz konusu ilişkinin en baştan itibaren belirtilen koşullara uygun olarak kurulması gerektiği açıkça belirtilmiştir.

- (13) Öte yandan, Kurulumuzun geçmiş tarihli kararlarında alıcı ile malik arasında sonradan kurulan bağlantının dikey ilişkiyi istisna kapsamından çıkaracağı sonucuna varılmıştır. Kurulumuzun 12.01.2010 tarih ve 10-04/53-27 sayılı kararında; Alanya Belediyesi'ne ait taşınmaz üzerinde POAŞ lehine 28.07.1993 tarihinde tanınan intifa hakkı ve POAŞ ile Güven İnş. Pet. Ür. San. ve Tic. Ltd. Şti. (GÜVEN PETROL) arasındaki bayilik ilişkisinin Alanya Belediyesi ile GÜVEN PETROL arasında 29.05.2008 tarihinde kira ilişkisi kurulana değin istisna hükmü kapsamında olduğuna; bu tarihten sonra ise istisna hükmü kapsamının dışına çıktığına karar verilmiştir. Öte yandan, taraflar arasında mevcut dikey anlaşmanın bağlantının kurulduğu 29.05.2008 tarihinden itibaren beş yıl süreyle 2002/2 sayılı Tebliğ'de yer alan grup muafiyetinden yararlanacağı sonucuna ulaşılmıştır.
- (14) 08.05.2014 tarih ve 14-17/318-136 sayılı Kurulumuz kararında, istisna hükmüne uygun kurulan dikey anlaşmanın, malik ile bağlantılı yeni bir işletici ile dağıtım şirketi arasında imzalanan 01.03.2014 tarihli bayilik sözleşmesi nedeniyle istisna hükmü kapsamı dışına çıktığı; bu tarih sonrasında yeni imzalanan iki yıl süreli bayilik sözleşmesi de dikkate alınarak intifa hakkının kalan iki yıl süresi boyunca grup muafiyetinde olduğuna hükmedilmiştir. Söz konusu kararda:

"... dosya konusu dikey anlaşmanın 01.03.2014 tarihine kadar 2002/2 sayılı Tebliğ'in 5/a maddesinde düzenlenen istisna hükmünden yararlandığı anlaşılmaktadır. Bununla birlikte, İS-MUR ve STARPET arasında intifa hakkının kalan iki yıllık süresine tekabül edecek şekilde 01.03.2014 tarihinde yeni bir bayilik ilişkisi kurulduğu görülmektedir. Ancak malik ile yeni işletici İS-MUR arasında 2002/2 sayılı Tebliğ'in 5/a maddesinde zikredilen türden bağlantıya delalet edebilecek 10.01.2014 tarihli bir kira ilişkisinin bulunduğu, bu nedenle söz konusu tesisin İS-MUR'a devredilmesi ile birlikte dikey anlaşmanın istisna hükmü kapsamından çıktığı değerlendirilmektedir. Bu doğrultuda, ilgili dikey anlaşma intifa hakkı bitiş tarihi olan 29.03.2016 tarihine kadar 2002/2 sayılı Tebliğ kapsamında grup muafiyetinden yararlanmaktadır."

şeklinde hüküm kurulmuştur.

- (15) Kurulumuzun 19.01.2011 tarih ve 11-04/65-27 sayılı kararında da Karayolları Genel Müdürlüğü (KGM), Metro Turizm Petrol Ürünleri San. ve Tic. Ltd. Şti. (METRO TURİZM) ve Shell&Turcas Petrol A.Ş. arasındaki 02.02.1999 tarihli Yap-İşlet-Devret Sözleşmesi ve 05.05.1999 tarihli bayilik sözleşmesinden ibaret dikey anlaşmanın METRO TURİZM'in Yap-İşlet-Devret Sözleşmesini devraldığı 18.11.2005 tarihine kadar istisna hükmü kapsamında bulunduğu ve bu tarihten sonra istisna hükmü kapsamı dışına çıktığına karar verilmiştir. Kararda, dikey anlaşmanın 2002/2 sayılı Tebliğ'den yararlanma süresine ilişkin olarak aşağıda yer alan değerlendirmelerde bulunulmuştur:
- “Sayılan nedenlerle taraflar arasındaki dikey anlaşmanın; Ulaştırma Bakanlığı Makamının 23.03.2004 tarihli ve 710-0527 sayılı oluruna istinaden Metro-KGM Shell&Turcas arasında imzalanan Devir Sözleşmesi uyarınca, 13.12.1996 tarihli Yap-İşlet-Devret sözleşmesinin ve sözleşmeye konu işletme hakkının Metro tarafından devralındığı 18.11.2005 tarihinden itibaren 5 yıl süre ile 2002/2 sayılı Tebliğ ile getirilen grup muafiyetinden yararlanma imkanı bulunduğu, bu sürenin de sona ermiş olması nedeniyle mevcut durumda grup muafiyeti kapsamı dışında kaldığı kanaatine varılmıştır.”*
- (16) Anlaşılacağı üzere yukarıda yer verilen kararlarda istikrarlı bir şekilde, taraflar arasındaki dikey anlaşmanın istisna hükmünden yararlanabilmesi için söz konusu ilişkinin en baştan itibaren hükümde belirtilen koşulları haiz olması gerektiği, istisna kapsamında olan bir dikey ilişkide ise alıcı ile malik arasında sonradan kurulan bağlantının dikey ilişkiyi istisna kapsamından çıkaracağı sonucuna varılmıştır. İstisna hükmü kapsamı dışında kalan dikey anlaşmanın ise kalan süresinin beş yıldan uzun olması halinde, malik ve bayi arasındaki bağlantının kurulduğu tarihten itibaren beş yıl süreyle 2002/2 sayılı Tebliğ'in 5. maddesinde düzenlenen grup muafiyetinden yararlanmasına karar verilmiştir.
- (17) Yukarıda anılan kararlarda benimsenen yaklaşım çerçevesinde, dosya konusu dikey anlaşmanın; alıcı ile malik arasında bağlantının kurulduğu (alıcının aynı zamanda malik konumuna geçtiği) 30.09.2013 tarihine kadar istisna hükmü kapsamında olduğu ve 30.09.2013 tarihinden itibaren beş yıl süre ile 2002/2 sayılı Tebliğ ile getirilen grup muafiyetinden yararlanma imkânının bulunduğu sonucuna ulaşılmıştır.
- (18) Öte yandan ALPET'ten gelen cevabi yazıda her ne kadar intifanın kaldırılmasına yönelik 2013 yılında düzenlenmiş bir vekâletnamenin var olduğu belirtilmişse de ilgili vekâletnamenin incelenmesinden; malik ALTINBAŞ KUYUMCULUK'un kendi temsilcilerine 23.09.2013-31.12.2013 tarihleri arasında geçerli olmak üzere intifayı kaldırma yetkisini haiz vekâletname çıkarttığı, ancak söz konusu vekâletname eski malik ALTINBAŞ KUYUMCULUK'un kendi vekilleri adına düzenlendiğinden intifanın kaldırılmasına yönelik işlevi yerine getirmediği ve netice olarak intifanın kaldırılmadığı anlaşılmıştır.
- (19) Bunların haricinde şikayet başvurusunda Ek Protokol'de yer alan ve beş yıllık sözleşme süresinin sonunda yeni bir sözleşme yapmaya zorlayıcı hüküm içerdiği iddia olunan 4.1. maddesinin ikinci ve üçüncü paragrafları ile 4.2 maddesinin, 2002/2 sayılı Tebliğ kapsamında muafiyetten yararlanıp yararlanamayacağına ilişkin herhangi bir değerlendirme yapılmasına gerek olmadığı, bu noktada taraflar arasındaki özel hukuk ilişkisinden kaynaklanan ipotek, cezai şart ve sair uyumsuzlukların adli yargının kapsamına girdiği değerlendirilmektedir.

- (20) Son olarak, taraflar arasındaki dikey ilişkinin 4054 sayılı Kanun'un 5. maddesi çerçevesinde bireysel muafiyet açısından değerlendirilmesi gerekmektedir. Taraflar arasındaki dikey ilişki 07.02.2007 tarihinde akdedilen bayilik sözleşmesi ile başlamış olup, ALPET'in cevabi yazısında beyan ettiği ve taraflar arasında Ek Protokol'den de anlaşıldığı üzere, akaryakıt faaliyeti gösterilen istasyon ALPET tarafından masrafları karşılamak suretiyle 2003 tarihinde inşa edilmiş ve faaliyete açılmıştır. İlgili arazi üzerinde taraflar arasında kurulan dikey ilişkiden önce halihazırda faal bir istasyon bulunduğu göz önünde bulundurulduğunda; taraflar arasındaki dikey ilişki, daha önce üzerinde akaryakıt bayilik faaliyeti yapılmayan arazi üzerinde kurulmuş yeni bir istasyona ilişkin olmaması nedeniyle, beş yıldan daha uzun süreli olacak şekilde bireysel muafiyet kapsamında değerlendirilemeyecektir.
- (21) Yukarıda açıklanan nedenlerle, ATAK PETROL ve ALPET arasındaki muhtelif sözleşmelerle kurulmuş olan dikey ilişkinin 30.09.2013 tarihine kadar 2002/2 sayılı Tebliğ'in 5. maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde öngörülen istisna kapsamında olduğu, bu tarihten sonra ise söz konusu istasyonda faaliyet gösteren bayi ile malikin ilişkili hale gelmesi sebebiyle istisna kapsamından çıktığı ve 30.09.2013 tarihinden itibaren beş yıl süre ile 2002/2 sayılı Tebliğ ile öngörülen muafiyetten yararlanma imkânının bulunduğu; ayrıca taraflar arasındaki dikey ilişkinin, daha önce üzerinde akaryakıt bayilik faaliyeti yapılan bir arazi üzerinde kurulu bir istasyona ilişkin olmaması nedeniyle yukarıda belirtilen beş yıldan daha uzun süre olacak şekilde bireysel muafiyetten yararlanamayacağı kanaatine varılmıştır.

J. SONUÇ

- (22) Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre,
- Atak Petrol ve Ticaret A.Ş. ve Altınbaş Petrol ve Ticaret A.Ş. arasındaki muhtelif sözleşmelerle kurulmuş olan dikey ilişkinin 30.09.2013 tarihine kadar 2002/2 sayılı Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği'nin 5. maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi ile öngörülen istisnadan yararlandığına, bu tarihten sonra ise istisna kapsamı dışında kaldığına,
  - Bununla birlikte söz konusu dikey anlaşmanın 30.09.2013 tarihinden itibaren beş yıl süre ile 2002/2 sayılı Tebliği ile öngörülen grup muafiyetinden yararlandığına,
  - Dolayısıyla 4054 sayılı Kanun'un 41. maddesi uyarınca şikayetin reddi ile soruşturma açılmamasına,

gerekçeli kararın tebliğinden itibaren 60 gün içinde Ankara İdare Mahkemelerinde yargı yolu açık olmak üzere, OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.